

PUTOVÁNÍ
ADRIANY
KRNÁČOVÉ
Z TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
DO BYZNYSU
A POLITIKY

Z NEZISKOVKY NA MINISTERSTVO A

TEXT PETR VRABEC

V době vzednutí velké protikorupční vlny v letech 2010–2013 byla Adriana Krnáčová jedním z aktivistů, kteří poukazovali na neudržitelnou praxi ve veřejné sféře. Jak uspěla, když se stala náměstkyní ministra vnitra pro veřejnou správu, a **JAK SAMA PODNIKALA?**

Od roku 2013 už Adriana Krnáčová vaří vyhradně s Andrejem Babišem

S ministrem vnitra Ivanem Langerem (2006) v době vytváření protikorupční linky

„BYLA JEDNÍM ze zakládajících členů iniciativy Vraťte nám stát, ale zhruba před rokem a půl jsme se rozešli, protože najednou začala mít jiný názor než výbor, začala jinak vnímat hodnoty,“ popisuje zeširoka aktivistka Jiřina Dienstbierová rozchod s Adrianou Krnáčovou, jež ale i přesto je politickými marketéry Andreje Babiše popisována jako bojovnice proti korupci.

„Vadí nám, že nás využívá v politické kampani, vtahuje nás do ní. Přitom u nás skončila v roce 2007 a od té doby s námi žádný kontakt neudrží,“ stěžuje si ředitel Transparency International David Ondračka. Na druhou stranu jeho vyjádření je nutné brát s odstupem, protože i on se ucházel o přízeň Andreje Babiše, který o něm veřejně mluvil jako o novém ministru vnitra. Na tento úřad nakonec po volbách poslal jiného svého koně – Adrianu Krnáčovou.

CO VADIL?

A co protikorupčním aktivistům hlavně vadilo? Registr smluv, přesněji řečeno zveřejňování smluv mezi státem a soukromými nebo polostátními dodavateli.

Adriana Krnáčová se k tomu ještě před dvěma roky hlásila, v roce 2013 otočila o 180 stupňů.

„Podle jejího názoru by se za zveřejněnou smlouvu považovala i taková smlouva, v níž jsou všechna data zakrytá. Tato výjimka by se vztahovala zejména na největší polostátní a státní firmy, jako jsou například ČEZ,“ upozorňuje Petr Havlík, jež provozuje web Mapovani.cz o vzbách mezi politiky a podnikateli.

„Vyzrazilo mi to dech. Ona se nechala vmanévrovat do role Barbíny, která dělá přesně to, co chce velký guru. Její fungování na ministerstvu, to byla jedna velká tragédie,“ říká o Adrianě Krnáčové její dřívější spolupracovník a dlouholetý známý Ivan Langer, a tím se vrací k onomu registru smluv, jež Krnáčová jako náměstkyně ministra vnitra potopila.

JSEM KONZISTENTNÍ

K tomuto tématu řekla Krnáčová časopisu Reflex následující: „Zůstávám konzistentní v mém přesvědčení, že je potřebné postupovat a ctít zákony, a ne ohýbat je účelově dle momentálních potřeb. Smlouvy je potřebné zveřejňovat, ale za předpokladu, že jejich zveřejnění nepoškodí zadavatele. Populismus je nebezpečným nástrojem veřejné politiky, jehož důsledky jsou viditelné v podobě zákona o veřejných zakázkách a paralyze

svobodné soutěže,“ vysvětluje kotrbatě Adriana Krnáčová svůj aktuální postoj.

Petr Havlík to ovšem komentuje zcela jinak. „Na mém blogu označila iniciativu Rekonstrukce státu za zbláznilou kampaň mladých aktivistů a občanské iniciativy považuje obecně za křičící kverulanty, kteří se bojí vstoupit do politiky,“ tvrdí. Jedním z garantů Rekonstrukce státu byl i ředitel Transparency International David

**KDYŽ MI NĚKDO
VYPÁLIL AUTO PŘED
DOMEM, ŘEKLA
JSEM SI DOST.**

Ondračka. „Registr je extrémně důležitý a ta myšlenka je až geniálně jednoduchá,“ říká Ondračka a vysvětluje, v čem Adriana Krnáčová na ministerstvu pochybila. „Měla jen předložit návrh, byl už napsaný. Jenže její úředníci ho kastrovali tak, že je k ničemu.“ V tom bývalí kolegové z občanských iniciativ vidí neblahý přerod aktivistky v političku. →

DÁL

KDE JSOU PENÍZE?

V roce 2007 vyplula na povrch kauza, že v Transparency International došlo k machinacím s veřejnými penězi při pořádání protikorupční konference v roce 2001, na kterou poskytl třicetimiliónovou půjčku stát. Respektive, vláda Miloše Zemana poskytla nejdřív půjčku. Později se z půjčky v rozporu s legislativou stala dotace.

Z třiceti miliónů neziskovka vrátila pouze čtrnáct miliónů, tehdejší ředitel Michal Burian k tomu ještě měl přihrávat subdodávky spřízněné firmě. Podaná trestní oznámení nakonec policie odložila. Přesto pachůf zůstala. Zejména proto, že ředitelka Adriana Krnáčová před médií kličkovala a snažila se celou věc zamést.

„Tehdy ještě lidé věřili, že něco jako etika v politice existuje, a korupci vnímali jako ojedinělý jev,“ říká k tomu dnes marketingový specialista a pedagog Zdeněk Fekar, který tehdy sepsal Analýzu komunikace neprůhledného financování Transparency International. „Už tehdy z jednání Krnáčové bylo jasné, že není moc zásadová, ale spíš účel světí prostředky,“ myslí si Zdeněk Fekar.

Dnešní ředitel Transparency International David Ondračka to omlouvá a vysvětluje, že tehdy byli začínající a malá neziskovka, na niž byla tak monstrózní akce prostě moc. „Trvalo to týden, přijelo sem třináct set delegátů z celého světa, zahajoval to prezident Havel, projev tam měl premiér Zeman. Dalo by se to srovnat s jednáním Mezinárodního měnového fondu a to stálo stovky miliónů korun,“ říká Ondračka.

Nicméně neziskovka vrátila jen necelou polovinu. „Prostředky byly poskytnuty právě za účelem zorganizování této konference a konference logicky něco stála. Tehdejší vláda chtěla konferenci podporovat a profilovat se v tomto směru,“ vysvětluje to Adriana Krnáčová. „Konference byla následně řádně zauditovaná, lze to snadno dohledat ve výroční zprávě. Nevyužité prostředky se vrátily ve dvou částech, neboť konference se konala v roce 2001, těsně po útku na WTC, nebylo snadné získat všechny údaje najednou. Výkonná rada se domluvila s ministerstvem financí, že vyúčtování proběhne

Jako aktivistka a mluvčí během protikorupčního průvodu v březnu 2010

ve dvou fázích, a ministerstvo financí s tím takto souhlasilo,“ dodává Krnáčová.

Faktem ale zůstává, že po vyúčtování se zrušilo občanské sdružení Transparency International,

**„Z JEDNÁNÍ
KRNÁČOVÉ BYLO
JASNÉ, ŽE NENÍ
MOC ZÁSADOVÁ, ALE
SPÍŠ ÚČEL SVĚTÍ
PROSTŘEDKY,“
MYSLÍ SI ZDENĚK
FEKAR.**

kde zůstaly dluhy, a vznikla nová a dluhy nezatížená obecně prospěšná společnost Transparency International. Tedy se stejným jménem a se stejnými lidmi. „Ano, to je samo o sobě zvláštní,“ uznává dnes Adriana Krnáčová, ale dodává, že důvody transformace byly jiné. „Členská základna tehdejšího občanského sdružení čítala několik členů, s nimiž organizace nechtěla kvůli názorové protichůdnosti dál spolupracovat. Stanovy však neměly žádný mechanismus, aby je organizace mohla vyloučit,“ tvrdí dnes Krnáčová.

ÚTĚK PŘED MEČIARISMEM

Adriana Krnáčová se narodila 26. září 1960 v Bratislavě. Zde studovala výtvarné umění na Univerzitě Komenského. Vdala se v roce 1984, z tohoto manželství má tři dnes již dospělé děti. Po sametové

revoluci založila a vedla nadaci miliardáře Söröse Center for Contemporary Arts.

V roce 1995 se s manželem rozešli. I to byl jeden z důvodů, proč se rozhodla přestěhovat z Bratislavy do Prahy. „Velký podíl v mém rozhodování sehrála také i tehdejší politická situace. Když mi někdo vypálil auto před domem, řekla jsem si dost, že nechci v takovém prostředí vychovávat své děti,“ vzpomíná Adriana Krnáčová. Dlužno dodat, že devadesátá léta byla na Slovensku o dost divočejší než v Česku.

V roce 2000 založila mezinárodní nezisková organizace Transparency International svou pobočku v Česku a do ní Adriana Krnáčová nastoupila, po roce se stala její ředitelkou. Společně s ní nastoupil i dnešní ředitel neziskovky David Ondračka. „Ona tu orga-

CHOVALA SE NETRANSPARENTNĚ PŘI VYSVĚTLOVÁNÍ DOTACE PRO TRANSPARENCY INTERNATIONAL.

rodní společnosti odešla a stala se jednatelkou a spolumajitelkou PR agentury Blue Ocean Solutions.

Klientelu této agentury nyní nelze dohledat, protože její webové stránky jsou mimo provoz. Že by tato agentura využívala jejich současných kontaktů ve veřejné správě, Adriana Krnáčová razantně odmítá.

„Společnost nikdy nepracovala pro ministerstvo vnitra, neboť pracovala pouze v oblasti zdravotnictví. Jednatelem této společnosti jsem přestala být v únoru 2014, ještě před tím, než jsem nastoupila na ministerstvo vnitra,“ tvrdí Krnáčová. Podle výpisu z obchodního rejstříku však společnost zcela opustila až v srpnu roku 2014, tedy až půl roku po svém nástupu na ministerstvo vnitra.

Daleko zajímavější než PR agentura BOS je ale společnost New Times Publishing, kde byla Adriana Krnáčová v letech 2011 až 2013 zároveň jednatelkou a spolumajitelkou. Jejím společníkem byl Miloslav Novák, s nímž navíc seděla ve správní radě neziskovky Restart Edu.

„Potkali jsme se na konferenci v Praze, to bylo někdy kolem roku 2009,“ napsala Reflexu Adriana Krnáčová. Ovšem tento muž je zajímavý zejména pro své angažmá ve společnostech Datasys. „Tato společnost byla v pořadí Reportéři ČT dána do souvislosti s lobbistou Ivem Rittigem, proti němuž spustili operaci policisté a státní zástupci. Firma Datasys a Datasys Services pracuje například pro ČEZ v oblasti IT,“ píše na svém blogu Petr Havlík z Mapovani.cz.

ÚČELOVÁ SPOLEČNOST

Vysvětleme si, oč jde. Firma Datasys Services je účelově založená společnost, spojená s Ivem Ritti-

gem, která získala zakázku od ČEZ. Tato firma však pouze fakturuje, kompletní dodávku zajišťuje firma Datasys. „Na regulérní firmu (Datasys – pozn. red.) nalepili offshore firmu (Datasys Services), která fakturuje ČEZ. Část peněz si nechá, zbytek posílá skutečnému dodavateli služeb,“ vysvětluje mechanismus Petr Soukenka, ředitel Nadačního fondu proti korupci. Takový postup je možný, pokud zadavatel neupraví striktně podmínky veřejné soutěže. „Část veřejné zakázky může dodavatel splnit subdodavatelem. Když necháte tohle kritérium volné, je pouze na dodavateli, jak velkou část dodávky si nechá zajistit subdodávkou,“ dodává Petr Soukenka.

PODRŽENO, SEČTENO

Současná primátorka Prahy sice mediálně platí za neohroženou bojovnici proti korupci, ovšem skutečnost je poněkud jiná. Na ministerstvu vnitra jako náměstkyně pro

veřejnou správu neprosadila zákon o registru smluv tak, jak jej navrhovaly protikorupční iniciativy.

Chovala se netransparentně při vysvětlování dotace, půjčky pro Transparency International, neziskové organizace, jež si kladla a kladla za cíl prosazování transparentnosti ve veřejné správě. Při svém podnikání se pohybovala v podnikatelském okolí politického lobbisty a tzv. kmotra ODS Iva Rittiga. Fakt, že se Adriana Krnáčová pod vedením Andreje Babiše radikálně změnila z aktivistky v političku, potvrzuje i Jiřina Dienstbierová z iniciativy Vraťte nám stát. „Ten rozchod s ní byl postupný. Ona totiž nejdřív začala naše aktivity zpomalovat, ke všemu měla takový zvláštní přístup, věci komplikovala. A pak jednou na jednání výboru přivedla jednoho lobbistu, ze kterého byli všichni členové doslova vyděšení. Tak to byl tehdy definitivní konec!“ uzavírá to Dienstbierová. X

nizací nepochybně posunula, zviditelnila, dělaly se analýzy, díky ní jsme začali hrát významnou roli ve veřejném prostoru,“ vzpomíná na začátky Ondračka.

Těsně před jejím odchodem v roce 2007 pak Transparency International vyhrála tendr u ministerstva vnitra vedeného Ivanem Langrem na provozování protikorupční linky. „Ta linka měla smysl. Tam byly tisíce telefonátů, ze kterých se destilovala trestní oznámení. Dnes, když mají lidi volat na jednotlivé úřady, tak nevěří, že by se s jejich stížnostmi naložilo účelně,“ myslí si David Ondračka.

V BYZNYSU

Adriana Krnáčová odešla do světa byznysu, stala se ředitelkou komunikace farmaceutické společnosti Johnson & Johnson. Po dvou letech, tedy v roce 2009, z nadná-